

SÈRIE 1.

1. Exercici de traducció

La versió correcta del text pot adoptar formes distintes; donem la següent com a pauta orientativa:

«Al cap de dos dies Cèsar arriba al campament amb els genets que s'havia reservat. Reconeguda la natura del terreny, deixa sis cohorts, com a guarnició per al pont i el campament, i tota la impedimenta, i a l'endemà amb tots els efectius marxa cap a Ilerda i s'aposta sota el campament d'Afrani.»

2. Exercici de morfosintaxi

OPCIÓ A

2.1.

La construcció formada per *Cognita locorum natura* és un ablatiu absolut.

Està constituïda pel substantiu en ablatiu *natura* que concorda amb el participi *cognita*, també en ablatiu.

El participi *cognita* és el predicat verbal de la construcció i el substantiu *natura* li fa de subjecte (OPCIONAL: el genitiu plural *locorum* fa de Complement de Nom del substantiu *natura*).

2.2.

El substantiu *Caesar*, sobreentès, és el subjecte del verb *relinquit*.

Els sintagmes *sex cohortes* i *omnia impedimenta* fan de complement directe del verb *relinquit*.

OPCIÓ B

2.1.

El pronom *quos* introdueix una oració subordinada adjectiva (de relatiu).

L'antecedent de *quos* és *equitibus*.

El pronom *quos* fa la funció de complement directe de *reliquerat*.

2.2.

- a) El sintagma preposicional *ad Ilerdam* fa la funció de complement circumstancial de direcció respecte al verb *proficiscitur*.
- b) El sintagma preposicional *sub castris* fa la funció de complement circumstancial de lloc respecte al verb *consistit*.

3. Exercici de llengua, literatura o civilització romanes

OPCIÓ A

3.1.

maremàgnum

3.2.

stricto sensu

3.3.

coitus interruptus

3.4.

ad kalendas Graecas

OPCIÓ B

3.1.

actio.

3.2.

discursos polítics.

3.3.

Plaute i Terenci.

3.4.

èpic.

4. Exercici d'exposició d'un tema de literatura o de civilització romanes

OPCIÓ A

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït literalment.

El text correspon a l'episodi de "Perseu i Andròmeda" de les *Metamorfosis*, el poema epicodidàctic, constituït per mites i llegendes gregues i romanes, compost en hexàmetres pel poeta llatí Publi Ovidi Nasó.

Ovidi desenvolupà la seva obra literària en els cercles literaris del final de l'època d'August. Pertanyia a una generació més jove que la de Virgili i Horaci. Va ser admès en el cercle literari de Valeri Messala Corví i va rebre el suport del poeta Tibul, pel qual Ovidi sentí una especial devoció.

Va caure en desgràcia davant d'August i l'emperador va decretar el seu desterrament a Tomis, entre els escites, l'any 8 o 9 dC, coincidint amb l'acabament de les *Metamorfosis*. Les causes d'aquest càstig no estan gaire clares. Ovidi al llibre segon de *Les tristes* fa al·lusió a un "poema" i a un "error" com a motius del seu exili. Sembla que el poema a què es refereix seria l'*Ars amatoria* i l'error, potser tindria a veure amb una conxorxa contra l'emperador.

Els joves protagonistes són Perseu, fill de Dànae i de Zeus transformat en pluja d'or; i Andròmeda, filla dels reis d'Etiòpia, Cassiopea i Cefeu.

Perseu torna cap a casa després de matar i tallar-li el cap a la gòrgona Medusa, un monstre que tenia serps en lloc de cabells i que convertia en pedra allò que mirava. En el camí es troba Andròmeda, encadenada a una roca per ser devorada per un monstre marí. La mare de la noia, Cassiopea, s'havia vantat de la bellesa de la seva filla dient que era superior a la de les Nereides, i, per aquest motiu, els déus l'havien castigat amb el sacrifici de la seva filla.

El passatge correspon al final de l'episodi, en el moment en què Perseu, que s'havia enamorat d'Andròmeda només veure-la, ha mort el monstre marí i ha salvat, així, la noia. Com a recompensa per la seva proesa, Perseu rep Andròmeda com a esposa, tal com havia pactat prèviament amb els pares d'ella.

Perseu deixa el cap de la gòrgona Medusa sobre un jaç tou de fulles i de tiges de plantes submarines, les quals s'endureixen en contacte amb el verí que surt del seu cap. Així explica Ovidi que els coralls es tornin rígids en contacte amb l'aire.

OPCIÓ B

El redactat següent és un simple model orientatiu, que no ha de ser reproduït literalment.

La *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*, nom complet de la Barcelona romana, va ser fundada cap a l'any 14 aC per l'emperador August, un cop acabades les guerres càntabres. Va ser construïda en territori de la tribu ibèrica dels laietans, sobre el cim d'un turó anomenat Tàber, delimitada pels rius Besòs i Llobregat, i entre Collserola i el mar.

Tenia una estructura de rectangle, tot i que escapçada per les cantonades per adaptar-se al territori. El *Decumanus maximus* s'estenia des de la porta, de la qual tenim encara restes a la plaça Nova, pels carrers del Bisbe, Ciutat i Regomir. El *Cardo maximus* anava des de la plaça de l'Àngel i el carrer Llibreteria, fins a l'encreuament dels carrers Call i Avinyó, aproximadament.

Els dos carrers principals es creuaven al fòrum, aproximadament on ara es troba la plaça de Sant Jaume. Allà s'aixecava un temple hexàstil dedicat a August, del qual encara es conserven quatre columnes corínties i part del podi. També tenim restes de dos complexos termals (un a la plaça de Sant Miquel i l'altre prop del mar), de diferents locals i *domus*, així com restes d'una necròpolis (a l'actual plaça de la Vila de Madrid), amb els tipus més freqüents de sepultura romana de categoria humil. L'aprovisionament d'aigua es feia a través d'un aqüeducte, del qual encara podem veure les restes d'alguns arcs encastats a la paret d'un edifici. L'aqüeducte arribava a la muralla al costat de la *Porta Praetoria* de l'actual plaça Nova (Portal del Bisbe), on se n'han conservat restes que han permès la reconstrucció de l'arcada final.

Les restes més ben conservades, però, són les de la doble muralla de la ciutat. La muralla fundacional era una edificació relativament senzilla i poc reforçada. A finals del s. III dC o a inicis del IV dC, per motius de seguretat i coincidint amb les incursions bàrbares, la ciutat va construir una altra muralla, fortificada amb moltes torres, que seguia el perímetre de l'original, amb un sortint irregular anomenat *castellum* a l'extrem proper al mar. Actualment, es poden veure trams de l'antiga muralla romana i d'alguna de les torres en diversos punts del casc antic de la ciutat.